

 BEMESTINGSADVIES
Commissie Bemesting Grasland en Voedergewassen

Hoe mest verdelen?

Wim Bussink (NMI)

www.bemestingsadvies.nl

1

 Beschikbaarheid mest 2023

Gebied	2023	120 d			onbeperkt
		maaien	6 uur	veel weiden	
Natura-2000 + drinkwatergebied	170	41	37	25	17
Zand (zuid & centraal) + löss + nutriënt verontreinigd	220	54	49	37	30
Overige gebieden	240	59	54	43	34

Situatie elk bedrijf in 2026

- Tussen 59 en 17 m³/ha
→ Per 750 uur weidegang: 5 m³/ha minder mest
- Aantal keren mest uitrijden **2,5 2 1,5 of 1**

www.bemestingsadvies.nl

2

 Beschikbaarheid mest 2026

Gebied	2026	120 d			onbeperkt
		maaien	6 uur	veel weiden	
25% boven plaatsingsruimte 2022	170	41	35	21	11
Geen mestoverschot in 2022	170	41	37	25	17
Geen mestoverschot in 2026	170	41	38	30	24

- Tussen 41 en 11 m³/ha
- Aantal keren mest uitrijden **2 1,5 of 1**
- Vrijwel geen mest na 1^e snede bij veel weiden

www.bemestingsadvies.nl

3

 Strategie mest toedienen

Wat zijn de draaiknoppen?

www.bemestingsadvies.nl

4

 Strategie mest toedienen

- De start van het seizoen
- De 4JJ's
 - Juiste hoeveelheid
 - Juiste tijd
 - Juiste techniek
 - Juiste plaats
- Maatwerk
- Opslagcapaciteit

Mest maximaal tot waarde brengen!

www.bemestingsadvies.nl

5

 Strategie 1 De start

- Neem een mestmonster
 - Variatie tussen en binnen bedrijven is groot
 - N-gehalte 3,4 - 4,1 - 4,8; 10% bedrijven <3 of >5!
- Schatting m³/ha beschikbaar
 - Na vermindering mestafvoer
- Globaal verdeelplan
 - **Eerst: Hoeveel / weinig naar mais?**
 - Rest naar gras

www.bemestingsadvies.nl

6

Start: Bepaal mest voor mais

- Krap mest → meer op gras
 - 30 m³/ha, (+4 m³)
 - K-behoefte gedekt
 - Geslaagd vanggewas
 - N(S) in rij: 30-50 kg N/ha
- Kort voor zaai
- Mest netjes toedienen!**
 - Bij voorkeur injectie
 - Optie: mest in de rij

www.bemestingsadvies.nl

7

Strategie 2 juiste hoeveelheid & plaats

- Zodenbemesting
 - 1^e snede 25 - 30 m³/ha
 - Latere sneden 15-25 m³/ha
 - **Mest in de sleuf (juiste plaats)**
 - N-werking groter → minder NH₃
 - Netjes 5 kg meer N-werking 1^e snede
 - = ~ 20 kg KAS (10-15 €/ha)
 - = 50-100 kg ds/ha
 - **Geen besmeuring**

www.bemestingsadvies.nl

8

Strategie 2 juiste hoeveelheid & plaats (2)

- Tips
 - Mest & kunstmest niet tegelijk
 - Risico op extra denitrificatie (N-verlies)
 - Inspelen op weersomstandigheden (lastig)
 - Uitrijden tijdens of voor neerslag van enkele mm
 - Niet op te droge grond (mijd de zomer)
 - Niet in weidegras stadium (besmeuring, afsnijden gras)
 - dan maar snede wachten!

www.bemestingsadvies.nl

9

Strategie 3 juiste tijd

- zoveel mogelijk 1^e helft seizoen
 - 1^e gift: ½ feb - ½ maart: hoogste N-werking
 - mits grond berijdbaar/ geen insporing
 - Geen plensbuien in verschiet
 - Voor 1^e snede: 50% - 55% N-werking
 - Na 1^e snede: ~45% N-werking

www.bemestingsadvies.nl

10

Aantal keren mest ná de 1^e snede

Gebied	2023	maaaien	120 d	veel weiden	onbepikt
		6 uur	2500 uur	3600 uur	
Overige gebieden	240	1.5	1.5	1	0.5
Zand (zuid & centraal) + löss + nutrient verontreinigd	220	1.5	1	0.5	0
Natura-2000 + drinkwatergebied	170	1	0.5	0	0

Situatie elk bedrijf in 2026

- 0.5 - 1 keer: eerst volgende maaisnede (mei/juni)
 - percelen met laagste P- toestand
- 1.5 keer (~ bij alleen maaaien) → alles voor 1 juli
- Veel weiden of mestoverschot (dus afvoer) → weinig mest na 1^e sn.

In 2026 alle mest ruim voor juli toegediend

www.bemestingsadvies.nl

11

Waarheen met mestoverschot?

Wat zijn de draaiknoppen?

www.bemestingsadvies.nl

12

Strategie mest 4 voldoende mestopslag

- 2021, 75% had mestafvoer
 - In 2023 → elk bedrijf extra mestafvoer
 - De meeste → +8% (minder plaatsingsruimte)
 - Natura 2000 + drinkwater → +35% (minder plaatsingsruimte)
- Waarheen met de mest → akkerbouw
 - 1 aug- 15 sept → dan lege put veehouder!
 - ½ feb → 7.5 maand
 - nat voorj. → eind maart mest → **zeker 9 maand opslag!**
 - Veel weiders → **12 maand mest**
(tegelijk minder mest om op te slaan)

www.bemestingsadvies.nl

13

Strategie mest 5 Renure

- RENURE: **R**ecovered **N**itrogen from **M**anure
 - Mineralenconc., ammoniumzouten en andere vloeibare mestfracties filtraties uit mest of digestaat.
 - Fys/chem/biol behandeld → meer geconcentreerd N
- Melkveehouderij
 - Verwerken, maar dan terug op eigen bedrijf
- Stand van zaken
 - Taai proces in Brussel → zeker niet voor ...?

www.bemestingsadvies.nl

14

Lagere beschikbaarheid mest Let op P, K ea!

- Minder mest → minder N, P en K

Gebied	2023	N	P2O5	K2O
Zand (zuid & centraal) + löss + nutriënt verontreinigd + overig	220 - 240	- 10 (5)	- 3.5	-14
Natura-2000 + drinkwatergebied	170	Tot -80(-40)	- 29	-107

Situatie voor elk bedrijf in 2026

- Veel maaien vaak K₂O nodig (2^e, 3^e latere)
- P₂O₅ → ? → in 2026 km aanvulling mogelijk?

www.bemestingsadvies.nl

15

Lagere beschikbaarheid mest indeling in P-groepen

- 1^e snede: altijd mest
 - hoge N-werking en K-voorziening
 - Ondanks bij hoge P- geen mest nodig
- Latere sneden: alleen naar maaisneden
 - Houdt rekening met P-toestand

PBI \ gem. x maal mest toedienen in seizoen	2.5	2	1.5
Hoog	0	0	0
Vold/ruim vold.	~1.5	1	0.5
Laag/ vrij laag	2	~1.5	~1

- Vul waar nodig K₂O aan

www.bemestingsadvies.nl

16

Samenvatting

- Goed plannen mestverdeling
 - Hoeveel is er beschikbaar, wat is de samenstelling
 - Veel weiders weinig mest --
 - Weinig naar mais: 30 m3/ha
- Mest 1^e snede vroeg, **mits perceel berijdbaar**
 - Netjes werken + vroeg → hoogste N-werking
- 2023 (2026): latere sn. 1 - 0.5 gift → klaar voor de zomer
 - P-groepen
- Voldoende opslag: 9 mnd (veel weiders 12 mnd)
- Precies met mest maar ook met kunstmest

www.bemestingsadvies.nl

17